

PUUMARKKINATYÖRYHMÄN KOKOUS 2/2013

Aika: Perjantai 6.9.2013 klo 8.30–10.30

Paikka: Maa- ja metsätalousministeriö, Hallituskatu 3, kokoushuone Niskavuori

Osallistujat:

Juha Ojala, MMM/LVO (puheenjohtaja), Marja Kokkonen MMM/LVO, Raili Mäkitalo VM, Elise Pekkala TEM, Helana Silvonen UM, Matti Peltola Koneyrittäjät, Tomi Salo Metsäteollisuus ry, Juha Hakkarainen, MTK, Riitta Hänninen Metla, Olli Puukko Metsähallitus, Juha Mäntylä Metsä Group, Esa Retva UPM-Kymmene Oyj, Jorma Länsitalo Stora-Enso, Kai Merivuori Suomen Sahat, Marko Mäki-Hakola Metsänomistajien liitto Länsi-Suomi, Rauno Numminen Etämetsäomistajien liitto ry, Petteri Pihlajamäki Pöyry, Anna Saarentaus Pöyry, Martti Aarne Metla, Matti Mäkelä, MMM/LVO (sihteeri)

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen, Juha Ojala

Puheenjohtaja Juha Ojala avasi kokouksen ja toivotti kaikki osallistujat tervetulleiksi. Kokouskutsun liitteenä lähetetty asialista hyväksyttiin työjärjestykseksi siten, että tilannekatsaus puukauppatilastoista esitetään heti työpajaosuuden jälkeen. Puheenjohtaja kiitti avauksessa hyvästä yhteistyöstä metsälain muutoksen valmisteluun liittyen ja totesi, että eduskunnan lähetekeskustelussa annettiin lakimuutokselle positiivista palautetta puolueyhymistä riippumatta. Lisäksi hän totesi, että hallituksen esitykset metsänhoitoyhdistyslain muuttamiseksi ja metsätuholaiksi on tarkoitus antaa viikolla 37.

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin.

2. Puumarkkinatyöryhmän asettamispäätös

Puheenjohtaja totesi, että kuten edellisessä kokouksessa puumarkkinatyöryhmässä todettiin, työryhmän jatko nähdään tarpeelliseksi. Puheenjohtaja kävi läpi uuden työryhmän asettamispäätöksen (liite 2) sekä päätöksen puumarkkinatyöryhmän täydentämisestä (liite 3).

3. Puumarkkinaselvityksen esittely ja työpaja puumarkkinoiden kehittämiseksi, Petteri Pihlajamäki ja Anna Saarentaus, Pöyry

Petteri Pihlajamäki totesi puheenvuorossaan, että nyt toteutettava puumarkkinaselvitys on jatkoa Pöyryn vuonna 2009 toteuttamalle selvitykselle, jonka johdosta muun muassa Puumarkkina-työryhmä asetettiin. Lisäksi Pihlajamäki totesi, että konkreettisten kehitysehdotusten lisäksi sidosryhmien osallistaminen on tärkeä osa nyt tehtävää selvitystä ja että työpajassa esitettyjen näkemykset vaikuttavat Pöyryn kehitysehdotusten lopullisiin muotoiluihin.

Anna Saarentaus esitteli puumarkkinaselvityksen toimeksiantoa ja toteutusta esipuheena työpajalle (liite 4). Kokouksessa toteutettiin työpaja, jossa kahden hengen ryhmissä valmisteltiin toimenpide-ehdotuksia markkinainformaation edistämiseksi, uusien puukauppa- ja hinnoittelumallien aikaansaamiseksi, metsätilamarkkinoiden aktivoimiseksi, sukupolvenvaihdosten aktivoimiseksi sekä elinkeinomaisen metsänomistuksen lisäämiseksi ja metsäpalvelumarkkinoiden sekä metsänhoitoyhdistysten roolien kehittämiseksi. Lisäksi ryhmät esittivät tahot, joiden vastuulle toimenpiteiden toteuttaminen tulisi olla. Lisäksi Saarentaus totesi, että henkilökohtaiset kyselylomakkeet tulee palauttaa 13.9 mennessä.

Työpajan ryhmätyön perusteella esitettiin puumarkkinainformaation parantamiseksi muun muassa seuraavia kehitysehdotuksia:

- metsävaratietojen luovutuksen muuttaminen ilmaiseksi
- puukauppatilastietojen kerääminen suoraan yrityksiltä ja lopputuotteiden hintatietojen saatavuuden kehittäminen
- markkinainformaation kerääminen keskitetysti yhteen portaaliin, josta vastaisi Metsäntutkimuslaitos
- sähköisten palveluiden parantaminen ja metsävaratiedon saatavuuden edistäminen
- metsävaratiedon ja metsänomistajien tehokkaampaa seulontaa Suomen metsäkeskuksen toimesta sekä neuvonnan kohdentamista seulonnan perusteella

Työpajan ryhmätyön perusteella esitettiin uusien puukauppa- ja hinnoittelumallien aikaansaamiseksi muun muassa seuraavia kehitysehdotuksia:

- epävirallisen työryhmän perustaminen, jossa puukaupan osapuolet yhdessä valmistelevat linjauksia uusien mahdollisten mallien pelisäännöistä.
- uusien puukauppa- ja hinnoittelumallien ennakkoluuloton pilotointi käytännössä

Työpajan ryhmätyön perusteella esitettiin metsätilamarkkinoiden aktivoimiseksi muun muassa seuraavia kehitysehdotuksia:

- konseptin laatiminen perikunnan purkamiseen, jossa prosessi helpottuisi osakkaan näkökulmasta
- verotuksellisten kannusteiden luominen perikuntien nopealle purkamiselle esimerkiksi Ruotsin mallin mukaisesti

Työpajan ryhmätyön perusteella esitettiin sukupolvenvaihdosten aktivoimiseksi ja elinkeinomaisen metsänomistuksen lisäämiseksi muun muassa seuraavia kehitysehdotuksia:

- elinkeinomaisen metsänomistuksen verotuksen kehittäminen vastaamaan muuta yritystoimintaa (tai metsäverotuksen kehittäminen vastaamaan Ruotsin mallia)

Työpajan ryhmätyön perusteella esitettiin metsäpalvelumarkkinoiden kehittämiseen liittyen muun muassa seuraavia kehitysehdotuksia:

- Suomen metsäkeskuksen riittävää panostusta myös jatkossa metsäpalveluyrittäjyyden edistämiseen

Puheenjohtaja totesi, että työpajan keskustelun perusteella muodostetaan epävirallinen työryhmä, joka valmistelee reunaehjoja uusien puukauppa- ja hinnoittelumallien kehittämiseksi. Maa- ja metsätalousministeriö vastaa työryhmän muodostamisesta.

4. Tilannekatsaus puukauppatilastoista ja jatkotoimenpiteet, Martti Aarne, Metla

Martti Aarne esitteli puukauppatilastojen tavoitteita, nykytilannetta ja ehdotuksia jatkotoimenpiteiksi (liite 5). Aarne totesi, että puukauppatilaston kattavuuden parantamiseksi osa Suomen Sahat ry:n jäsenistä on toteuttanut tietojärjestelmiinsä työkalut, joilla sahojen puukauppatietoa voidaan lähettää Metlaan standardin mukaisessa muodossa. Lisäksi hän totesi, että metsänhoitoyhdistysten toimituspuun saaminen mukaan tilastointiin on laajennuksen seuraava vaihe. Aarne kertoi, että energiapuun kaupan tilastoja on kerätty noin 10 yritykseltä tai yhdistykseltä ja että Metsäteollisuus ry:llä on valmiina kerättyinä jäsenyrityksiensä tiedot. Hän lisäsi energiapuun tilastoinnista, että koska tilastoja on tarkoitus julkaista neljännesvuosittain, tilastoihin voidaan ottaa mukaan myös excel-pohjaista tietoa.

Päätettiin, että puukauppatilastoinnin ensimmäisen vaiheen laajennus voidaan toteuttaa heti, mutta ennen energiapuun kauppaa käsittelevän tilaston käynnistämistä Metla toimittaa puukaupan osapulille arvioin nyt saatavan tilaston kattavuutta ja sitä, miten kattavuus kehittyy. Metsäteollisuus totesi keskustelussa, että energiapuun tilastoinnin tulee olla riittävän kattavaa, ennen kuin he luovuttavat omat tietonsa Metlalle.

5. Markkinakatsaus

Sekä metsäteollisuuden, Metsähallituksen että metsänomistajajärjestöjen edustajat raportoivat, että puukauppa on käy hyvin. Sahateollisuuden edustaja esittivät huolensa siitä, että tukkipuun hintataso on noussut enemmän verrattuna lopputuotteiden hintaan. Lisäksi sahatuotteiden alueellisista markkinoista muun muassa todettiin, että Pohjois-Afrikassa poliittinen riski on noussut, Japanin markkinat eivät vedä samalla tavalla kuin keväällä ja että Suomalaiset ja Ruotsalaiset tuottajat eivät aikaisemmista odotuksista huolimatta ole kilpailukykyisiä Yhdysvaltojen markkinoilla.

Metsänomistajajärjestöjen edustajat totesivat, että puumarkkinat.fi -palvelu tarjoaa tehokkaan kanavan puukauppa-kohteiden välitykseen ja että palvelu on otettu laajasti käyttöön. He lisäsivät, että palvelussa on parhaillaan tarjolla yli 700 000 kuutiota puuta. Keskustelussa todettiin, että sähköisen kauppapaikan kehittäminen olisi puumarkkinoiden kehittämisen näkökulmasta tärkeää ja että siihen olisi nyt hyvät mahdollisuudet. Puukaupasta lisäksi todettiin, että puunkorjuun näkökulmasta haastavat leimikot eivät ole käyneet erityisen hyvin kaupaksi. Todettiin, että uusien hinnoittelumallien kehittäminen edistäisi haastavien leimikoiden kysyntää.

6. Tilannekatsaus markkinaehtoisen hintaindeksin kehittämisestä, Marja Kokkonen

Marja Kokkonen kertoi lyhyesti markkinaehtoisen hintaindeksin kehittämisestä. Hän totesi, että Metlan on tarkoitus toimittaa hintatietoja FOEX:lle, joka ensimmäisessä vaiheessa muodostaisi indeksin tukille. Lisäksi Kokkonen kertoi, että TEM pitää syksyllä seminaarin aiheeseen liittyen, jossa esimerkiksi kuullaan pankin puheenvuoro suojaustyökalujen käytöstä muilla toimialoilla sekä ministeriöiden ja etujärjestöjen näkemyksiä aiheeseen.

7. Muut asiat

Kokouksessa ei käsitelty muita asioita.

8. Seuraava kokous

Todettiin, että seuraava kokous pyritään pitämään hintaindeksiseminaarin kanssa samana päivän marraskuussa.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti kokouksen kello 10.30.